ISSN (o): 3030-3362

№ 4(26)
27.04.2025
IF 2024 11.7

RTADQIQ VA TATBIQ
Research and implementation
scientific-methodical journal

SCIENCES
Exact, Natural, Political, Social, Economic, Technical, Medical, Pedagogical

zenodo
Google scholar
OpenAIRE
ISSN INTERNATIONAL STANDARD SERIAL NUMBER INTERNATIONAL CENTRE
CERTIFICATE № 078777
ral-journal.uz
@ferteach_uz

Editor in Chief:
F.M.Mukhtarov
PhD, associate prof

Executive editor
S.I.Zokirov
PhD, associate prof

Languages:
Uzbek, Russian, English and Karakalpak

Registered in the Agency of Information and Mass Communications under the Administration of the President of the Republic of Uzbekistan on May 3, 2023 under number 078777.

IF-2024: 11.7

@ferteach_uz
+99893-343-13-14
https://rai-journal.uz

SCAN ME

Editorial Board:

B.R.Ismailov *– Dr. Tech. Sc., Prof., M.Avezov South Kaz. Univ., Shymkent, Kazakhstan*
I.Bjorn *- Ph.D., Imeritus, Technical University of Denmark, Copenhagen, Denmark*
A.Rasulov *– Dr. Phys.-Math. Sc., Prof., TUIT Fergana Branch, Fergana, Uzbekistan*
L.K.Mamadaliyeva *– Dr. Tech. Sc. (DSc), Prof., FerPI, Fergana, Uzbekistan*
M.E.Yunusaliyev *– Dr. Tech. Sc. (DSc), Prof., FerPI, Fergana, Uzbekistan*
X.B.Ismailov *– Can. Tech. Sc., Assoc. Prof., M.Avezov South Kaz. Univ., Shymkent, Kazakhstan*
J.T.Moldaliyev *– Can. Bio. Sc., Assoc. Prof.. OshSU, Osh, Kyrgyzstan*
O.S.Nazarmatov *– DSc in Econ., TUIT Fergana Branch, Fergana, Uzbekistan*
G.K.Obidova *- DSc in Ped., TUIT Fergana Branch, Fergana, Uzbekistan*
T.M.Abdullayev *- Ph.D. in Tech. Sc., TUIT Fergana Branch, Fergana, Uzbekistan.*
N.I.Ibrokhimov *- Ph.D. in Phys.-Math., TUIT Fergana Branch, Fergana, Uzbekistan.*
A.R.Nurmatov *- Ph.D. in History, NamSU, Fergana, Uzbekistan.*
T.Yu.Bakirov *- PhD in Ped. Sc., FarSU, Fergana, Uzbekistan*
D.F.Tukhtasinov *- Ph.D. in Ped. Sc., TUIT Fergana branch, Fergana, Uzbekistan.*
S.B.Atajonova *- Ph.D in Ped. Sc., AndMI, Andijan Uzbekistan*
Sh.A.Umarov *- Ph.D. in Phys.-Math. Sc., TUIT Fergana branch, Fergana, Uzbekistan.*
I.A.Rustamov *- Ph.D. in Phil. Sc., TUIT Fergana branch, Fergana, Uzbekistan.*
B.Kh.Tolipov *- Ph.D. in Phil. Sc., TUIT Fergana branch, Fergana, Uzbekistan.*
O.Kh.Otakulov *- Can. Tech. Sc., Assoc. Prof.. TUIT Fergana branch, Uzbekistan*
O.S.Raimjonova *- Ph.D in Tech. Sc., Assoc. Prof., TUIT Fergana branch, Uzbekistan*
R.A.Nurdinova *- Ph.D in Tech. Sc., Assoc. Prof., TUIT Fergana branch, Uzbekistan*
M.I.Ismoilov *- Ph.D in Tech. Sc., Assoc. Prof., TUIT Fergana branch, Uzbekistan*
I.T.Tojiboyev *- Can. Tech. Sc., Assoc. Prof., Fergana State University, Uzbekistan*
Sh.J.Kholmatov *- PhD., TUIT Fergana branch, Fergana, Uzbekistan*
Z.N.Khatamova *- PhD. in Tech. Sc., TUIT Fergana branch, Fergana, Uzbekistan*
Q.Kh. Akhunov *- Can. Tech. Sc., Assoc. Prof., Fergana Polytechnic Institute, Uzbekistan*
M.Kh. Okhunov *- Can. Tech. Sc., Assoc. Prof., Fergana Polytechnic Institute, Uzbekistan*
A.Q. Khomidov *- Can. Tech. Sc., Assoc. Prof., Fergana Polytechnic Institute, Uzbekistan*
Sh.Sh. Akramov *- PhD, TUIT Fergana Branch, Fergana, Uzbekistan*
A.A. Salimov *- PhD in Econ., Fergana Polytechnic Institute, Uzbekistan*
Z.G'. Ubaydullayev *– Can. Econ., TUIT Qarchi Branch, Qarchi, Uzbekistan*
S.S. Ibragimov *- Ph.D in Tech. Sc., AndMI, Andijan Uzbekistan*
Sh.J. Kholmatov *- Ph.D. in Phil., TUIT Fergana Branch, Fergana, Uzbekistan*
G.D. Kuchkarova *- Ph.D. in Phil., TUIT Fergana Branch, Fergana, Uzbekistan*
I.R.Teshabayeva *- Ph.D. in Tech. Sc., TUIT Fergana Branch, Fergana, Uzbekistan*
A.L.Meliquziyev *- Ph.D. in Phil. Sc., TUIT Fergana Branch, Fergana, Uzbekistan*
O.U.Kholmatova *- Ph.D. in Phil. Sc., TUIT Fergana Branch, Fergana, Uzbekistan*
N.N.Radjabov *- Ph.D. in Phil. Sc., Assoc. Prof., Oriental University, Tashkent, Uzbekistan*
Sh.A.Yuldashov *- Ph.D. in Tech. Sc., Fergana State University, Fergana, Uzbekistan*
A.A.Yuldashev *- Ph.D. in Tech. Sc., Fergana State University, Fergana, Uzbekistan*
M.Israilov *- Can. Tech. Sc., Armed Forces of the Republic of Uzbekistan Academy of Forces*
N.S.Abdullaeva *- PhD in Ped. Sc., NamDU, Namangan, Uzbekistan*
A.G.Turgunboyeva *- PhD in Ped. Sc., NamDPI, Namangan, Uzbekistan*
M.A.Abdullaeva *- Prof., NamDU, Namangan, Uzbekistan*
I.O.Ergashev *- PhD in Econ., Fiscal Institute, Tashkent, Uzbekistan*
N.T.Mamatxanova *- PhD in Ped. Sc., NamDPI, Namangan, Uzbekistan*
U.Yu.Akhundzhanov *- PhD in Tech. Sc., TUIT Fergana Branch, Fergana, Uzbekistan*
O.M.Ergashev *- PhD in Tech. Sc., TUIT Fergana Branch, Fergana, Uzbekistan*
N.R.Khallieva *- PhD in Econ., Bukhara MTI, Bukhara, Uzbekistan*
F.K.Achilova *– Can. Econ. Sc., TUIT Qarchi Branch, Qarchi, Uzbekistan*
A.K.Samyayev *- PhD in Geog., Sam. Reg. Ped. Skills Center, Samarkand, Uzbekistan*
J.S.Abdullayev *- Can. Phys.-Math. Sc., Assoc. Prof.. TUIT Fergana branch, Uzbekistan*
N.D.Botirova *–PhD in Ped, TUIT Fergana Branch, Fergana, Uzbekistan*

Bosh muharrir:

Tahrir hay'ati:

F.M.Mukhtarov
PhD, dotsent

Ijrochi muharrir:
S.I.Zokirov
PhD, dotsent

Nashr tillari:
O‘zbek, Rus, Inzliz va Qoraqalpoq

O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti Administratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan 2023-yil 3-mayda 078777 raqami bilan ro‘yxatga olingan..

IF-2024: 11.7

@ferteach_uz
+99893-343-13-14
https://rai-journal.uz

B.R.Ismailov *– t.f.d., prof. M.Avezov Jan. Qoz. Univ-ti., Chimkent, Qozog‘iston*
I.Byorno - *Ph.D., Imeritus, Daniya Texnika Universiteti, Kopengagen, Daniya*
A.Rasulov *– f.-m..f.d., prof.TATU Farg‘ona filiali, Farg‘ona, O‘zbekiston*
L.K.Mamadaliyeva – *t.f.d. (DSc), prof. FarPI, Farg‘ona, O‘zbekiston*
M.E.Yunusaliyev – *t.f.d. (DSc), prof. FarPI, Farg‘ona, O‘zbekiston*
X.B.Ismailov- *t.f.n., dot., M.Avezov Jan. Qoz. Univ-ti., Chimkent, Qozog‘iston*
J.T.Moldaliyev *- bio. f. n., dotsent. OshDU, Osh, Qirg‘iziston*
O.S.Nazarmatov *- iqt.f.d. DSc, TATU Farg‘ona filiali, Farg‘ona, O‘zbekiston*
G.K.Obidova *- ped.f.d. DSc, TATU Farg‘ona filiali, Farg‘ona, O‘zbekiston*
T.M.Abdullayev *– t.f.b. Ph.D., TATU Farg‘ona filiali, Farg‘ona, O‘zbekiston.*
N.I.Ibrokhimov *– f.-m.f.b. Ph.D., TATU Farg‘ona filiali, Farg‘ona, O‘zbekiston.*
A.R.Nurmatov *– tarix f.b. Ph.D., NamDU, Farg‘ona, O‘zbekiston.*
T.Yu.Bakirov *- ped. f.b. PhD, FarDU, Farg'ona, O‘zbekiston*
D.F.To‘xtasinov *- ped.f.b. Ph.D., TATU Farg‘ona filiali, Farg‘ona, O‘zbekiston.*
S.B.Atajonova *- ped.f.b. Ph.D, AndMI, Andijon O‘zbekiston*
Sh.A.Umarov *- f.-m.f.b. Ph.D., TATU Farg‘ona filiali, Farg‘ona, O‘zbekiston.*
I.A.Rustamov *- fal.f.b. Ph.D., TATU Farg‘ona filiali, Farg‘ona, O‘zbekiston.*
B.X.Tolipov *- f.f.b. Ph.D., TATU Farg‘ona filiali, Farg‘ona, O‘zbekiston.*
O.X.Otaqulov *– t.f.n., dotsent. TATU Farg‘ona filiali, O‘zbekiston*
O.S.Raimjonova *– t.f.b. Ph.D, dotsent, TATU Farg‘ona filiali, O‘zbekiston*
R.A.Nurdinova *– t.f.b. Ph.D, dotsent, TATU Farg‘ona filiali, O‘zbekiston*
M.I.Ismoilov – *t.f.b. Ph.D, dotsent, TATU Farg‘ona filiali, O‘zbekiston*
I.T.Tojiboyev *– t.f.n., dotsent, Farg‘ona davlat universiteti, O‘zbekiston*
Sh.J.Kholmatov *- i.i.f.b. PhD., TATU Farg‘ona filiali, Farg‘ona, O‘zbekiston*
Z.N.Khatamova *- t.f.b. PhD., TATU Farg‘ona filiali, Farg‘ona, O‘zbekiston*
Q.X. Axunov *- t.f.n., dotsent, Farg‘ona politexnika instituti, O‘zbekiston*
M.X. Oxunov *- t.f.n., dotsent, Farg‘ona politexnika instituti, O‘zbekiston*
A.Q.Xomidov *- t.f.n., dotsent, Farg‘ona politexnika instituti, O‘zbekiston*
Sh.Sh.Akramov *– q.x.f.b. PhD, TATU Farg‘ona filiali, Farg‘ona, O‘zbekiston*
A.A.Salimov *- iqt.f.b. PhD, Farg‘ona politexnika instituti, O‘zbekiston*
Z.G‘.Ubaydullayev *- iqt.f.n., TATU Qarchi filiali, Qarchi, O‘zbekiston*
S.S.Ibragimov *- t.f.b. Ph.D, AndMI, Andijon O‘zbekiston*
Sh.J.Xolmatov *- fal.f.b. Ph.D., TATU Farg‘ona filiali, Farg‘ona, O‘zbekiston*
G.D.Kuchkarova *- fal.f.b. Ph.D., TATU Farg‘ona filiali, Farg‘ona, O‘zbekiston*
I.R.Teshabayeva *- t.f.b. Ph.D., TATU Farg‘ona filiali, Farg‘ona, O‘zbekiston*
A.L.Meliquziyev *- fil.f.b. Ph.D., TATU Farg‘ona filiali, Farg‘ona, O‘zbekiston*
O.U.Xolmatova *- fil.f.b. Ph.D., TATU Farg‘ona filiali, Farg‘ona, O‘zbekiston*
N.N.Radjabov *- fil.f.b. Ph.D., dotsent, Oriental University, Toshkent, O‘zbekiston*
Sh.A.Yuldashov *- t.f.b. Ph.D., Farg‘ona davlat universiteti, Farg‘ona, O‘zbekiston*
A.A.Yuldashev *- t.f.b. Ph.D., Farg‘ona davlat universiteti, Farg‘ona, O‘zbekiston*
M.Israilov *- t.f.n., O‘zbekiston Respublikasi Qurolli Kuchlar Akademiyasi*
N.S.Abdullayeva *- p.f.b. PhD, NamDU, Namangan, O‘zbekiston*
A.G.Turg‘unboyeva *- p.f.b. PhD, NamDPI, Namangan, O‘zbekiston*
M.A.Abdullayeva *- professor, NamDU, Namangan, O‘zbekiston*
I.O.Ergashev *– iqt.f.b. PhD, Fiskal instituri, Toshkent, O‘zbekiston*
N.T.Mamatxanova *- p.f.b. PhD, NamDPI, Namangan, O‘zbekiston*
U.Yu.Axundjanov *- t.f.b. PhD, TATU Farg‘ona filiali, Farg‘ona, O‘zbekiston*
O.M.Ergashev *- t.f.b. PhD, TATU Farg‘ona filiali, Farg‘ona, O‘zbekiston*
N.R.Xallieva *- iqt.f.b. PhD, Buxoro MTI, Buxoro, O‘zbekiston*
F.K.Achilova *- iqt.f.n., TATU Qarchi filiali, Qarchi, O‘zbekiston*
A.K.Samyayev *- g.f.b. PhD, Sam. vil. ped. mah. mar, Samarqand, O‘zbekiston*
J.S.Abdullayev *- f.-m.f.n., TATU Farg‘ona filiali, Farg‘ona, O‘zbekiston.*
N.D.Botirova *– ped.f.b. PhD, TATU Farg‘ona filiali, Farg‘ona, O‘zbekiston*

Hunarmandchilikning sotsial va madaniy roli

Rashidov Begzod Rustam o‘g‘li

Jizzax viloyati Sharof Rashidov tumani 13-maktab Tarix fani o'qituvchisi

Copyright: © 2025 by the author.
Licensee: This article is an open access article distributed under the terms and conditions of the Creative Commons Attribution (CC BY) license (https:// creativecommons.org/licenses/by/ 4.0/).

Annotatsiya. Ushbu maqola hunarmandchilikning jamiyatdagi sotsial va madaniy ahamiyatini tahlil qilishga bag‘ishlanadi. Maqolada hunarmandchilik faoliyatining ijtimoiy hayotdagi o‘rni, uning turli davrlarda va geografik hududlarda qanday shakllanganligi va rivojlanganligi o‘rganiladi. Hunarmandchilik, bir tomondan, iqtisodiy faoliyatni amalga oshirish vositasi sifatida qaralsa, boshqa tomondan, turli xalqlarning madaniy va etnik o‘ziga xosligini aks ettiruvchi san'at shakli sifatida ham e'tirof etiladi. Maqolada shuningdek, hunarmandchilikning jamiyatdagi iqtisodiy, ijtimoiy, va madaniy ta'siri, shuningdek, xalq orasida ma'naviyatni saqlash va milliy merosni avaylashdagi o‘rni muhokama qilinadi.

Kalit so‘zlar: Hunarmandchilik, sotsial rol, madaniy meros, ijtimoiy taraqqiyot, etnik o‘ziga xoslik, milliy madaniyat, san'at shakllari, iqtisodiy ta'sir, madaniy identitet, hunar ustalari

---

Социальная и культурная роль ремесел

Рашидов Бегзод Рустам оглы

Учитель истории школы №13 Шароф Рашидовского района Джизакской области

Аннотация. Статья посвящена анализу социальной и культурной значимости ремесел в обществе. В статье рассматривается роль ремесленных видов деятельности в общественной жизни, их становление и развитие в разные периоды и географические регионы. Ремесла, с одной стороны, считаются средством осуществления экономической деятельности, а с другой стороны, они также признаются формой искусства, отражающей культурную и этническую самобытность разных народов. В статье также обсуждается экономическое, социальное и культурное влияние ремесел на общество, а также их роль в сохранении духовности народа и сохранении национального наследия.

Ключевые слова: Ремесла, социальная роль, культурное наследие, социальное развитие, этническая идентичность, национальная культура, формы искусства, экономическое влияние, культурная идентичность, ремесленники

Social and cultural role of crafts

Rashidov Begzod Rustam oglu

History teacher of school №13 Sharof Rashidovsky district of Jizzakh region

Abstract. The article is devoted to the analysis of the social and cultural significance of crafts in society. The article examines the role of craft activities in public life, their formation and development in different periods and geographical regions. Crafts, on the one hand, are considered a means of implementing economic activity, and on the other hand, they are also recognized as a form of art that reflects the cultural and ethnic identity of different peoples. The article also discusses the economic, social and cultural impact of crafts on society, as well as their role in preserving the spirituality of the people and preserving the national heritage.

Keywords: Crafts, social role, cultural heritage, social development, ethnic identity, national culture, art forms, economic influence, cultural identity, artisans

Kirish

Hunarmandchilik faoliyati, qadim zamonlardan beri, insoniyat tarixining ajralmas qismi bo‘lib kelgan. U nafaqat iqtisodiy faoliyat, balki jamiyatning madaniy va sotsial tuzilmasining ajralmas qismiga aylangan. Har bir hududning o‘ziga xos hunarmandchilik uslubi va an'analari, uning madaniy merosini va etnik identitetini saqlab qolishda muhim rol o‘ynaydi. Hunarmandchilik nafaqat mehnat vositasi bo‘lib, balki insonlarning ijodiy salohiyatini, estetik qarashlarini va milliy ifodalarini ko‘rsatish vositasiga ham aylanadi. Ushbu maqola hunarmandchilikning jamiyatdagi sotsial va madaniy rolini tahlil qilishni maqsad qilgan bo‘lib, uning turli ijtimoiy qatlamlar va madaniyatlar bilan bog‘liqligini o‘rganadi.

Hunarmandchilikning ijtimoiy va madaniy roli juda muhim bo‘lib, u jamiyatning madaniy merosi, an’analar va ijtimoiy taraqqiyotida muhim o‘rin tutadi.

Quyida uning asosiy jihatlari keltirilgan:

1. Madaniy merosni saqlash va rivojlantirish

Hunarmandchilik milliy madaniyat, an’analar va qadriyatlarning muhim ifodasidir.

U orqali avlodlar o‘rtasida badiiy bilimlar, mahorat va san’at usullari uzatiladi.

Har bir hunar (masalan, gilam to‘qish, naqqoshlik, kulolchilik) o‘ziga xos madaniy kodlarni saqlaydi.

2. Ijtimoiy uyg‘unlik va hamjihatlik

Hunarmandchilik jamiyatda hamkorlik, o‘zaro hurmat va ijodiy aloqalarni mustahkamlaydi.

Hunarmandlar ko‘pincha mahalliy hamjamiyatlar uchun ijtimoiy bog‘lovchi rol o‘ynaydi (masalan, hunar ustaxonalari yoki ko‘rgazmalar orqali).

3. Iqtisodiy rivojlanishga hissa

Hunarmandchilik ko‘plab mamlakatlarda, ayniqsa qishloq hududlarda, qo‘shimcha daromad manbai hisoblanadi.

Turizm sohasida milliy hunarmandchilik mahsulotlari muhim o‘rin tutadi (souvenirlar, qo‘l mehnati buyumlari).

4. Shaxsiy rivojlanish va kreativlik

Hunarmandchilik insonning ijodiy qobiliyatini oshiradi, sabr-toqat va aniqlikni rivojlantiradi.

Psixologik jihatdan hunar bilan shug‘ullanish stressni kamaytirishi va ma’naviy qoniqish berishi mumkin.

5. Madaniy xilma-xillikni himoya qilish

Hunarmandchilik turli xalqlarning o‘ziga xosligini ifodalaydi va global dunyoda madaniy farqlarni saqlab qolishga yordam beradi.

UNESCO ko‘plab an’anaviy hunarlarni "Intangible Cultural Heritage" (moddiy bo‘lmagan madaniy meros) ro‘yxatiga kiritgan.

6. Atrof-muhitni muhofaza qilish

Ko‘pgina an’anaviy hunarmandchilik usullari ekologik toza materiallar (tabiiy bo‘yoqlar, qayta ishlangan xom ashyo) bilan amalga oshiriladi.

Adabiyotlar tahlili va metodologiya

Hunarmandchilikning sotsial va madaniy roli o‘zbek adabiyotida keng yoritilgan mavzulardan biridir. O‘zbek xalqining an'analari, urf-odatlari, mehnat madaniyati va hunarmandchilikning rivoji ko‘plab adabiy asarlarda aks etgan. Adabiyotda hunarmandchilikning nafaqat iqtisodiy, balki madaniy va sotsial ahamiyati ham ko‘rsatilgan. O‘zbek adabiyotida, ayniqsa, xalq dostonlari, romandagi qahramonlar, shuningdek, tarixiy asarlar orqali hunarmandchilikning jamiyatdagi roli o‘rganiladi.

Adabiy tahlil jarayonida, asosan, ikki asosiy metodologiyadan foydalanish mumkin:

Sotsial-historik metod – Hunarmandchilik va uning jamiyatdagi o‘rnini tarixiy jihatdan tahlil qilish, o‘zbek xalqining an'anaviy hunarmandchiligini o‘rganish.

Estetik metod – Hunarmandchilikni san'at shakli sifatida ko‘rib chiqish, undagi ijodiy jarayonlar, bezaklar va ularning madaniy ma'nosi haqida mulohazalar.

O‘zbek adabiyotida eng muhim tahlil qilinadigan asarlar quyidagilardir:

"Alisher Navoiyning asarlarida hunarmandchilik" – Navoiyning "Xamsa" asaridagi hunarmandchilik elementlarini, ularning jamiyatdagi o‘rni va estetik ifodalarini tahlil qilish.

"O‘zbek xalq ertaklari va dostonlaridagi hunarmandchilik" – O‘zbek xalq ertaklari va dostonlaridagi hunarmandchilikni aks ettiruvchi personajlar va vaziyatlar.

"Sovet davrida hunarmandchilik va uning jamiyatdagi roli" – O‘zbekistondagi sovet davrida hunarmandchilikning rivoji, kollektivlashuv va modernizatsiya jarayonlari haqida.

Alisher Navoi. "Xamsa" asarida hunarmandchilik, ularning ijtimoiy roli va estetik ahamiyati ko‘rsatilgan.

Abdulla Qodiriy. "O‘tkan kunlar" asarida mehnat va hunarmandchilikning jamiyatdagi o‘rni, ayniqsa, ishchi va hunarmand qatlamlarning ijtimoiy ahamiyati tahlil qilingan.

G‘afur G‘ulom. Sovet davrida hunarmandchilik va mehnat madaniyati haqida yozgan asarlari.

Shavkat Rahmon. O‘zbek xalq hunarmandchiligini, an'analari va madaniyati haqidagi asarlari.

Natija va muhokama

Hunarmandchilikning sotsial va madaniy roli haqida olib borilgan tahlil shuni ko‘rsatadiki, u nafaqat iqtisodiy faoliyat, balki ijtimoiy struktura va madaniyatning muhim qismi sifatida qaraladi. Hunarmandchilik, o‘zbek xalqining tarixida va madaniyatida o‘ziga xos o‘rin tutadi. Jamiyatning turli ijtimoiy qatlamlari (qishloq aholisi, shahar aholisi, amaldorlar) o‘rtasida hunarmandchilikning roli farqlanadi, ammo uning jamiyatni birlashtiruvchi element sifatida ahamiyati o‘zgarib bormaydi.

Sovet davrida hunarmandchilikning modernizatsiya jarayonlari, kolxozlar va sanoatning rivoji bilan bog‘liq ravishda o‘zgarib, ko‘plab an'anaviy hunar ustalari o‘z faoliyatini o‘zgartirishga majbur bo‘lishgan. Lekin, bularning baribir ijtimoiy hayotda o‘ziga xos yodgorliklar va madaniy yodgorliklar yaratishda o‘z ahamiyatini yo‘qotmagan.

Adabiyotda bu jarayonlarni ifodalovchi asarlar, hunarmandchilikning sotsial ahamiyatini, mehnat va ijodkorlikni qadrlashni targ‘ib qilgan. Xususan, xalqning an'anaviy hunarlarini saqlash va rivojlantirish borasidagi sa'y-harakatlar, milliy merosni asrashda hal qiluvchi rol o‘ynaydi.

Xulosa

Hunarmandchilik nafaqat o‘tmishdan kelajakka uzatiladigan qimmatli meros, balki jamiyatning ijtimoiy, iqtisodiy va madaniy hayotining muhim tarkibiy qismidir. Uni qo‘llab-quvvatlash va rivojlantirish orqali milliy identitet va barqaror taraqqiyotni ta’minlash mumkin.

Hunarmandchilik o‘zbek adabiyotida ijtimoiy va madaniy hayotning ajralmas qismi sifatida yoritilgan. U xalqning mehnat madaniyati, estetik qarashlari va milliy ifodalari bilan bog‘liq ravishda o‘rganilgan. Hunarmandchilik faqat iqtisodiy faoliyat

sifatida qolmasdan, jamiyatdagi madaniy va etnik o‘ziga xoslikni saqlashda ham muhim rol o‘ynaydi. O‘zbek adabiyotida hunarmandchilikning ijtimoiy va madaniy roli haqida amalga oshirilgan tahlillar, uning qadriyatlari va o‘ziga xosligini ta'kidlab, bu sohani rivojlantirish zarurligini ko‘rsatadi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Abdulla Qodiriy. O‘tkan kunlar. "Yangi asr avlodi". Toshkent. 2010.45-60 betlar.
2. G‘afur G‘ulom. Mehnat va hunarmandchilik. "O‘zbekiston". Toshkent. 1985. 33-50 betlar.
3. Shavkat Rahmon. O‘zbek xalq hunarmandchiligi: Tarixiy va madaniy jihatlar "Fan va texnologiya". 2012. Toshkent. 78-95 betlar.
4. Alisher Navoi. Xamsa (Alisher Navoiy). "Navoiy". Toshkent. 2004. 112-130 betlar.
5. Munavvar Ismoilov. O‘zbek xalq dostonlaridagi hunarmandchilik. "O‘zbekiston Milliy Ensiklopediyasi". Toshkent. 2009. 65-80 betlar.
6. Olim Musaev. Hunarmandchilik va milliy madaniyat. "O‘zbekiston". Toshkent. 2015. 50-72 betlar.
7. Solih Olimov. Turkiy xalqlarda hunarmandchilik. "Sharq". Toshkent. 2008, 112-120 betlar.
8. Eltazarov, J. (2010). Özbekçe Öğreniyoruz, 1. Baskı, IQ Kültür Sanat Yayıncılık, İstanbul.
9. Yoqubov, I. (2025). O‘zbek va turk tillaridagi gap bo’laklarining qiyosiy tavsifi. FARS International Journal of Education, Social Science & Humanities., 13(2), 9-14.
10. Rabbimova, X., & Yoqubov, I. (2025). O’quvchilarning esse yozish ko ‘nikmalarini takomillashtirish bo’yicha ayrim mulohazalar. Pedagogs, 77(1), 151-154.
11. Hamidullayeva, S., & Yoqubov, I. (2025). Chet tilidan kirib kelayotgan so ‘zlarning o‘zbek adabiy tiliga ta’siri. Modern education and development, 20(3), 176-180.
12. Utebekov, S. B., & Yokubov, I. H. (2024). Классикалық осман тіліне дейінгі түрік әдеби тілінің даму, қалыптасу кезеңдері және тілдік ерекшеліктері. Journal of Oriental Studies, 108(1), 4-15.
13. Akar, A., & Yoqubov, I. H. (2024). Qutadg‟ u bilig” asaridagi kasb-hunarga oid terminlar haqida. Academic research in educational sciences, (1), 43-49.
14. Yoqubov, I. (2023). Meşreb divâninda kullanilan hâl eklerinin özellikleri. Uluslararası Türk Lehçe Araştırmaları Dergisi (TÜRKLAD), 7(2), 493-500.

Scientific-methodical journal “Research and implementation”

Address:
150100, Fergana region, Fergana, Solim street, 23/4, apt. 26

E-mail:
chief_editor@rai-journal.uz

Our website:
https://rai-journal.uz/

The Scientific-methodical journal “Research and implementation” was founded by LLC Fer-Teach and supports by the Fergana branch of the Tashkent University of Information Technologies named after Muhammad al-Khorezmi.
This journal was registered by the Agency of Information and Mass Communications under the Administration of the President of the Republic of Uzbekistan on May 3, 2023 (No 078777).
ISSN 3030-3362.

"Research and implementation" is a specialized journal in the field of technology and covers all major areas of research and development in various fields of technical sciences: physics, mathematics, information technology. The journal also publishes scientific articles on linguistics, teaching methods and the history of the development of technical sciences.

Languages: Uzbek, Russian, English, Karakalpak

ВНИМАНИЕ!

При использовании материалов журнала необходимо указывать источник
Авторы статей несут ответственность за содержание статей и за сам факт их публикации.
Редакция не всегда разделяет мнения авторов и не несет ответственности за недостоверность публикуемых данных.
Редакция журнала не несет никакой ответственности перед авторами и/или третьими лицами и организациями за возможный ущерб, вызванный публикацией статьи.

ATTENTION!

When using journal materials, you must indicate the source.
The authors of the articles are responsible for the content of the articles and for the very fact of their publication.
The editors do not always share the opinions of the authors and are not responsible for the unreliability of the published data.
The editorial board of the journal does not bear any responsibility to the authors and / or third parties and organizations for possible damage caused by the publication of the article

DIQQAT!

Jurnal materiallaridan foydalanganda manbani ko‘rsatish kerak.
Maqola mualliflari maqolalar mazmuni va ularning nashr etilishi fakti uchun javobgardirlar.
Har doim ham mualliflarning fikrlari tahririyat nuqtai nazarini ifodalamaydi va nashr etilgan ma’lumotlarning haqiqiyligi uchun javobgar emas.
Jurnal tahririyati mualliflar va/yoki uchinchi shaxslar va tashkilotlarga maqolaning e’lon qilinishi natijasida yetkazilishi mumkin bo‘lgan zarar uchun javobgar emas.